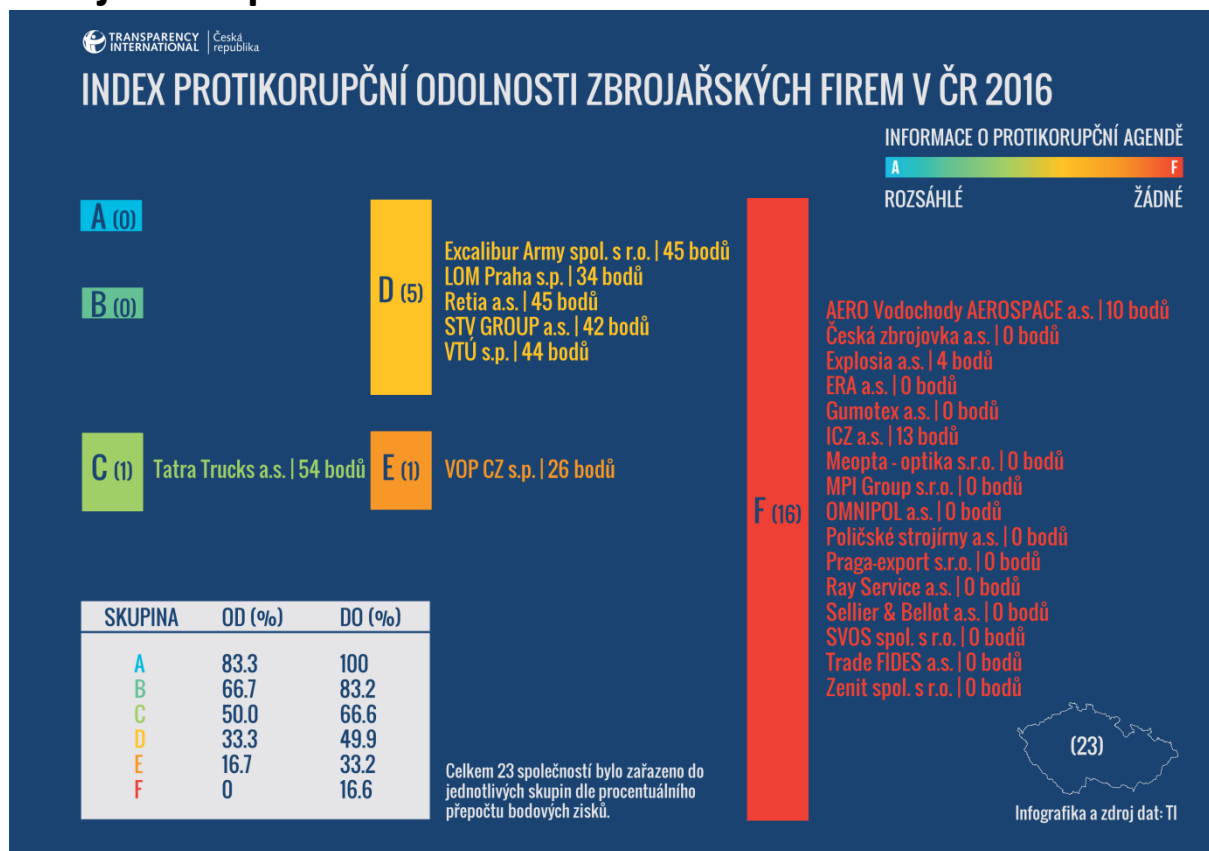

Protikorupční programy nejsou dostačující, apeluje TI na zbrojařské společnosti

Index protikorupční odolnosti zbrojařských firem v ČR 2016 | zdroj: TI

Praha, 6. prosince 2016 - U mnoha zbrojních firem neexistují veřejné důkazy o existenci etické a protikorupční agendy. Je ale patrný narůstající zájem o tuto problematiku v rámci zbrojního sektoru. Vyplývá to z výsledků Transparency International ČR (TI) v rámci „Indexu protikorupční odolnosti zbrojařů v ČR 2016“.

Tento index vznikl jako pilot národní podoby globálního indexu, který si klade za cíl plastičtěji dokreslit pohled na zavedená protikorupční opatření v českém prostředí. S ohledem na [trestní odpovědnost právnických osob](#) je z našeho pohledu důležité pro celý zbrojní průmysl, aby byly jasně deklarovány kvalitní implementované mechanismy předcházející různým podobám korupčního jednání. „**Nejedná se o žebříček, ani nechceme řadit firmy od prvního po poslední, šlo nám o vytvoření benchmarku, jak důkladně firmy naplňují maximální variantu komplexní etické a protikorupční agendy,**“ Milan Eibl, analytika a investigativa TI.

Jak si stojí české zbrojařské firmy

V indexu bylo osloveno a následně analyzováno celkem 23 zástupců českého zbrojního průmyslu. Jejich etické a protikorupční mechanismy byly analyzovány souborem 41 hodnotících otázek, který byl každé firmě zaslán. Hodnoceny byly pouze informace, které byly veřejně dostupné k 31. srpnu 2016. Každá otázka byla hodnocena na škále 0 - 2 body z hlediska míry naplnění. Hodnocené subjekty tak mohly získat maximálně 82 bodů, což představuje ideální stav komplexního nastavení všech aspektů jak etické, tak protikorupční

„Hlíkáme veřejný zájem, hájíme efektivní a odpovědnou správu země.“

agendy. Podle bodového zisku (reprezentující míru naplnění ideálního stavu) byly zařazeny do skupin A – F.

Podle získaných výsledků se více než polovina zkoumaných subjektů umístila ve skupině F (celkem 16 společností), tedy společnosti téměř bez veřejných důkazů o existenci jakéhokoli nastavení etické a protikorupční agendy. Druhou nejpočetnější skupinu představovala skupina D (celkem 5 společností). Zde se nacházely především firmy s aktivní snahou o vybudování kvalitní etické a protikorupční agendy uvnitř společnosti. Nejvyšší dosaženou skupinou v českém prostředí byla skupina C s jediným zástupcem. Skupiny A a B, tedy skupiny s nejkomplexnějším pojetím etické a protikorupční agendy, neobsadil nikdo.

Navzdory početnému zastoupení zbrojařských firem ve skupině F, jsou podle zjištěných informací minimálně v rámci zkoumaných firem implementovány alespoň základní opatření proti korupčnímu jednání, ale pouze interně.

Analyzováním dostupných informací jsou při zavádění protikorupční agendy kritické zejména tyto oblasti:

- Chybí opravdu osobní závazek vedení k protikorupčnímu rázu organizace, který by byl navázán na osobnost, nikoliv postavení v organizaci.
- Chybí ve většině případů kvalitní protikorupční školení nejen zaměstnanců, ale i celého vedení. V existujících školeních chybí důraz na praktičnost.
- Chybí kvalitní nastavení whistleblowerského programu. Jak vzhledem k možnostem oznámení, tak ochrany oznamovatele.
- Některé protikorupční programy trpí formálností, které se nutně musí odrazit v nenaplnění agendy.

„Zbrojní firmy začínají vnímat důležitost veřejné deklarace etického a protikorupčního kodexu, tento index je vodítkem, kam směřovat další rozvoj agendy,“ dodává Marek Chromý, analytik TI.

Protikorupční doporučení:

- Zveřejnit etickou a protikorupční agendu jako protikorupční deklaraci i závazek. Jedná se o současný celosvětový trend zasahující do většiny odvětví. Právě zbrojní průmysl z něj však může vytěžit nejvíc.
- Pravidelně protikorupčně školit všechny úrovně společnosti s důrazem na praktičnost.
- Z hlediska asociace zaštitit protikorupční agendu a usnadnit výměnu informací a know-how v této oblasti.
- Ministerstvo obrany ČR by po firmách, se kterými uzavírá smlouvy, mělo vyžadovat veřejný protikorupční závazek.

Compliance jako efektivní nástroj

Transparency International se na základě vlastní expertízy a zkušeností snaží dlouhodobě motivovat a apelovat na soukromý sektor, aby dostával svým protikorupčním závazkům stejně tak, jako se to děje v případě sektoru veřejného. Proto doporučujeme zavést kvalitní compliance programy napříč celým zbrojním průmyslem. Jedná se o efektivní nástroj pro snižování rizik podplácení zejména u veřejných akvizic, jak v České republice, tak i v zahraničí. Tento trend je patrný celosvětově, kdy se stává nejen podmínkou, ale také nedílnou konkurenční výhodou, která se bezprostředně dotýká i českého prostředí.

TI a zbrojní průmysl

Transparency International se dlouhodobě věnuje celosvětovému zbrojnímu průmyslu a oblasti obrany a bezpečnosti. Kromě analýz na konkrétní téma vydává dva indexy, a to [Government Defence Anti-Corruption Index](#) a [Defence Companies Anti-Corruption Index](#). Vzhledem k dlouhé historii zbrojního průmyslu v České republice je i česká pobočka aktivní v monitoringu zbrojních nákupů a dialogu s ministerstvem obrany a zbrojními firmami.

Ke stažení

Infografika

Často kladené dotazy

Kontakt pro média

Milan Eibl

Investigativa a analytika TI

E-mail: eibl@transparency.cz

Partner projektu

Projekt je realizován v rámci programu „Podpora boje proti korupci v obranném sektoru“ Ministerstva Obrany České republiky.

**Ministerstvo
obraný**
České republiky